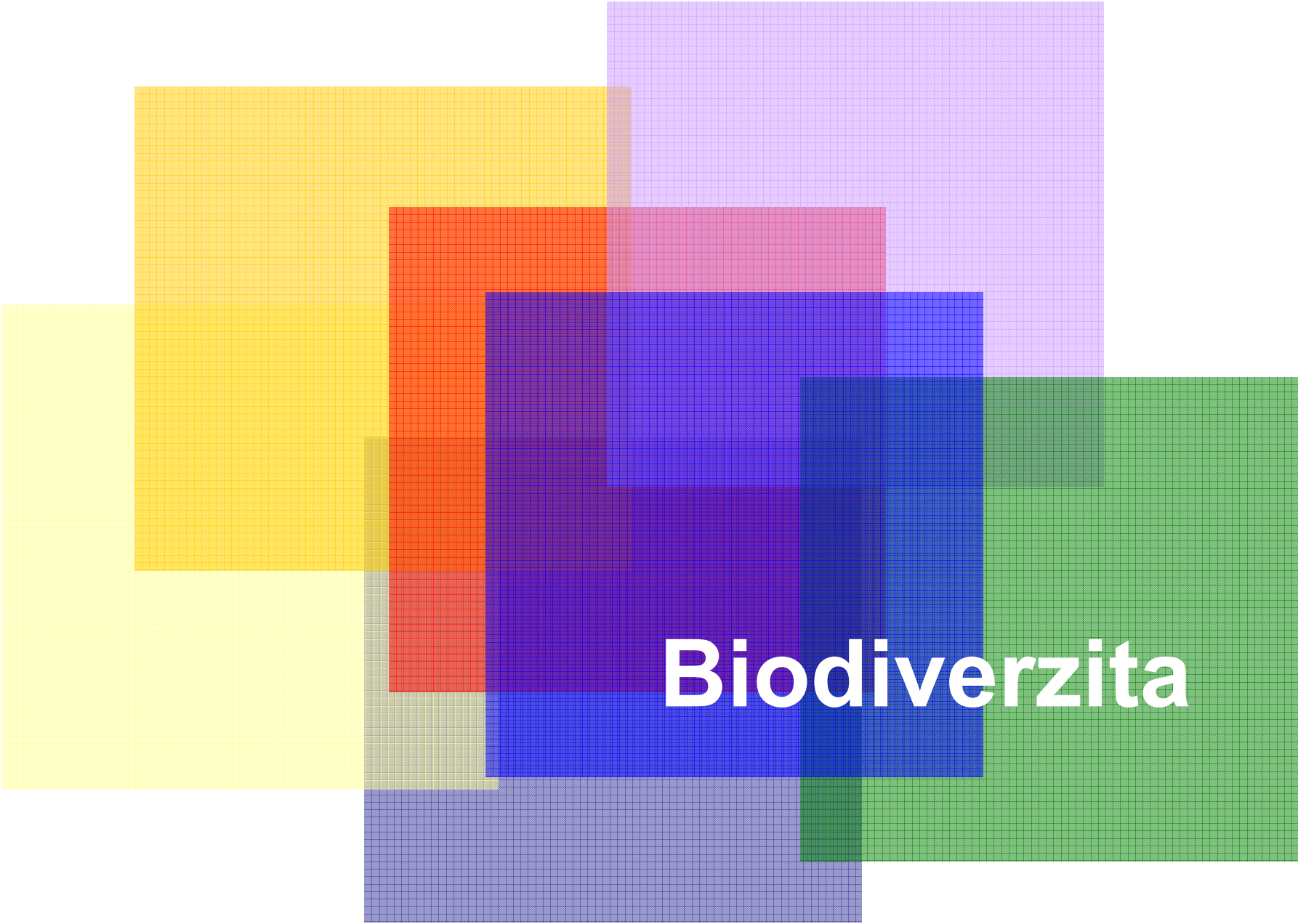

The background features several overlapping squares in various colors: yellow, orange, red, blue, purple, and green. Each square is filled with a fine, light-colored grid pattern. The squares are arranged in a way that they overlap each other, creating a layered effect. The word "Biodiverzita" is written in white, bold, sans-serif font across the lower right portion of the image, partially overlapping the blue and green squares.

Biodiverzita

Biologická diverzita

BIODIVERZITA

„bohatstvo života na zemi, milióny rastlín, živočíchov a mikroorganizmov, vrátane génov, ktoré obsahujú a zložitých ekosystémov, ktoré vytvárajú životné prostredie“ (WWF)

Biodiverzita je zároveň **variabilita v spoločenstvách**, v ktorých druhy žijú, v ekosystémoch a rozmanitosť interakcií medzi nimi.

Biodiverzita na úrovni druhov zahŕňa všetky organizmy žijúce na Zemi (baktérie, vírusy, rastliny, huby a živočíchy)

Genetická (vnútrodruhová): variabilita v rámci jedného druhu a to medzi geograficky oddelenými druhmi, ako aj medzi jedincami jednej populácie.

Biologická diverzita

Genetická (vnútrodruhová) variabilita

Druhy a ich rozmiestnenie

- **1,5 milióna druhov organizmov (5 – 50 miliónov)**
- **nerovnomernosť rozmiestnenia na Zemi**
 - trópy / polárne oblasti
 - kontinenty / ostrovy
- **tropické dažďové lesy**
koralové útesy
savany

Biodiverzita na Slovensku

- 12000 rastlinných druhov, rias a húb
- 29000 živočíšnych druhov vrátane bezstavovcov
- 1000 druhov prvokov
- odhad 40000 druhov

Žltohlav európsky (*Trollius europaeus*), NPR Kľak, Malá Fatra, Petluš, 2006

Endemické druhy organizmov

Z hľadiska biodiverzity sú mimoriadne významné endemické organizmy. Jedná sa o taxóny s **ohraničeným** areálom výskytu.

Podľa obdobia vzniku taxónu rozlišujeme:

Endemické druhy organizmov

Paleoendemity – pochádzajú z obdobia staršieho ako štvrtohory. Sú buď na vrchole svojho vývoja alebo v regresívnej fáze, často na prahu zániku (reliktné endemity).

Endemické druhy organizmov

Neoendemity – evolučne sa vyvinuli v štvrtohorách a jedná sa o progresívne endemity.

Endemické živočíchy

- 102 endemitov
- 5 stavovcov
 - 4 endemiti Karpát (3 poddruhy, 1 druh *Pitymys tatricus* hrabáč tatranský)
 - 1 endemit Podunajskej nížiny

Diverzita ekosystémov

Lesné ekosystémy

- 20 000 km²
- 40 – 45% z nich má schopnosť samo obnovy čím sa približujú k blízko pôvodným spoločenstvám;
- 18 000 ha prírodných lesov

Diverzita ekosystémov

lúčne ekosystémy

- najvyššia druhová diverzita;
- lúky vzniknuté činnosťou človeka vyžadujú menežment;
- zmena spoločenstiev intenzifikáciou;

Vysokohorská lúka na hrebeni Malej Fatry, Petluš, 2007

Lúky v okolí Veľkej Lehoty, Petluš, 2006

Diverzita ekosystémov

Poľnohospodárske ekosystémy

- 24 000 km²;
- najhodnotnejšie: vinice, sady a záhrady;
- genetická diverzita kultúrnych rastlín;

Diverzita ekosystémov

Vodné a mokrad'ové ekosystémy

- najohrozenejší typ biotopov;
- rašeliniská, slaniská, prameniská, močiare a inundačné územia;
- územia vodných tokov a plôch;

Tok Malého Dunaja, Petluš, 2008

Klinské rašelinisko, CHKO Horná Orava, Petluš, 2008

Diverzita ekosystémov

Územia s najvyššou biodiverzitou Slovenska:

- horské a podhorské lúky Bielich karpát a Slovenského raja (90 druhov na 25 m²);
 - krasové oblasti Západných Karpát a Muránskej planiny;
 - Záhorská nížina s vyše 1200 druhmi vyšších rastlín.
-

Krajinná diverzita

Priestorová diverzita, premenlivosť, a rozmanitosť kultúrnej krajiny, krajiny pozmenenej činnosťou človeka v súvislosti s hospodárskou činnosťou, využívaním prírodných zložiek a pod.

Diverzita krajiny priamo súvisí so stabilitou krajiny

Krajinná diverzita

Priestorová diverzita, premenlivosť, a rozmanitosť kultúrnej krajiny, krajiny pozmenenej činnosťou človeka v súvislosti s hospodárskou činnosťou, využívaním prírodných zložiek a pod.

Diverzita krajiny priamo súvisí so stabilitou krajiny

